

SETMANARI DE LITERATURA, NOVAS Y ANUNCIS
Dedicat ab preferència al desenvollop de la vida teatral de Catalunya

Sortirà los Dissabtes

Director, DON JOAN BRÚ SANCLEMENT

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ:
Carrer de la Unió, 2, botiga

PREUS DE SUSCRIPCIÓ:

En Barcelona. Ptas. 1'00 trimestre.
Fora ciutat... » 1'50 »
Extranjer y Ul-
tramar... » 10'00 l' any.

PREUS DE CADA NÚMERO:

Número corrent... 0'10 Ptas.
» atrassats... 0'15 »
» » pera los
no suscrits... 0'20 »

PUNT FINAL

Queda retirat lo cambi ab lo setmanari **LO TEATRO CATALÀ**, de terminació que durará mentres tingui los actuals «propietari» director y redactors.

NOTAS HISTÓRICAS ⁽¹⁾

VI

¿Quí foren los fundadors dels Jochs Florals?

Trobém que formaren lo primer Consistori D. Manuel Milá y Fontanals, president; D. Víctor Balaguer, D. M. Victoriá Amer, D. J. Rubió y Ors, D. J. Pons y Gallarza, D. Joan Cortada y D. Anton de Bofarull y de Brocá, personas que totas han honrat ab sos treballs valiosos, la literatura y la historia de la pàtria catalana.

Trenta quatre anys fa que ve celebrantse sens interrupció lo que podríam dirne festa major de las lletras catalanas, havent contribuït aquesta Institució á que 's formés la escola de escriptors y poetas que en curt espay de temps han robus-tit la literatura nostra y li han fet obrir pas fent que sas obras sían celebradas, solicitadas y tra-

duhidas en Fransa, Italia, Inglaterra y Alema-nya, payssos en los quals se estudia avuy ab interés lo despertament llengüístich de las peti-tas nacionalitats, arribant aquest despertament á cridar la atenció de la gent de Castella, que han hagut de fixar vulgas que no sa mirada en lo estrany succés que per ells se desenvolpava en Catalunya, traduhint també al castellá obras nostras y fent objecte públich de senyalada dis-tinció als nostres més esclarits poetas.

¿Los fundadors dels Jochs Florals, los inicia-dors é impulsadors del moviment de renaixensa, duyan algún pensament trascendental política-ment parlant, al arrodonir y donar forma á la obra filla de sos treballs?

Opiném que no. Es de créurer que anavan solsament á la vivificació del llenguatge escrit y á reconstituhir nostra desfeta historia, plorant de pas sobre las ruinas de la que fou nacionalitat gloriosa. En efecte: los que hagin seguit ab afany de estudi lo moviment que ressenyém, de segur haurán notat un contra sentit inexplicable.

Tota la pléyade de escriptors y poetas d' alas-horas, ó escrivían de bona fé dolentse de la mal-haurada sort de nostra terra, y sens vesllumbrar un raig d' esperansa en lo boyrós cel del pervin-dre, contentantse ab donar nova vida literaria á la llengua de llurs avis, ó escrivían ab lo únich afany de lluhir y sentar plassa de erudíts com á conreadors de un idioma mort oficialment feya sigles y casi prompte á desapareixer de ser parlat entre las personas cultas.

Noş declarém per la opinió primera y 'ns apo-

(1) Végis los números 8, 10, 11, 12 y 17.

yém pera parlar aixís y afirmar las pocas aspiracions de nostres predecessors, en un parer de gran pés, en un testimoni de major escepció, en lo malaguanyat historador D. Anton de Bofarull.

Dit senyor en un de sos discursos pronunciats en lo Ateneo de Barcelona y en época coetánea, parlá aixís:

«(1) Nuestra lengua no puede ser tan feliz como la portuguesa, solo puede quedar esclava así como la húngara del alemán, así como el gaélico del inglés, como el flamenco del francés! Aún más, los catalanes se habían de ver obligados á aprender no una lengua oficial, sino dos; pues mientras que en Cataluña aprendemos la lengua de Castilla, en Perpiñán nuestros hermanos tienen que aprender la lengua de París!

La Providencia compensó primero los trabajos de nuestros mayores; la Providencia dispuso más tarde, que se secasen nuestros antiguos laureales; acatémola siempre, y pues obra suya consideramos todo lo extraordinario que nos admira, bendigámosla ahora, porque obra de su mano es la nueva civilización que nos alienta y porque en ella adivinamos sino el renacimiento, el reconocimiento de nuestra importancia literaria catalana (1857).»

¿A tenir donchs tan poca fé, ó millor dit, tan reduhit camp de visió, per qué treballar ab tan de dalit y mes que tot, á qué venia fernos recordar de cosas que havían *fet son temps*, si de son recort res n' havíam de deduhir pera lo esdevenidor?

En lloch de haver fet del renaixement una protesta, una amenassa continuada; ¿per qué no 'n feyan un cant de germanó ab Castilla, per qué tots plegats, poetas y prosistas, no alabavan la obra de la *unitat nacional*, cantantla ab las sonoras cordas de sas arpas, ja que com á fet consentit per Deu, devían acceptarla joyosos?

¿Per qué l' Angelón escrivía son briós romans *Agravis y venjansas*? en lo qual entre altres versos s' hi llegeix:

Aquesta Cort de Madrid
que nos escup á la cara
que acredita del País?
Jugant ab los nostres dols
Castella 's va entretenint...
¡Ay d' ella! si 'ls catalans
buscan d' aquets jochs desquit!

Los que á res aspiran, los que sols ploran cosas perdudas, los que acceptan los fets consumats com á irreparables, no poden ni deuen expressarse ab lo vigor dels versos antecedents, y observis que lo Sr. Angelón no anava sol, eran molts los poetas que com ell parlavan.—J. S.

(1) No hem volgut traduhir aquest párrafo, pera que no 's pogués dir que ab la traducció se desvirtuava l' original.

(NOTA DEL AUTOR).

Teatro Catalá

Una olla de cols.—Comedia en un acte y en vers, original de D. Enrich Molina. Estrenada en la nit del 19 de Juny en la Societat Círculo Ultramarino.

Es aquesta la segona producció que son jove autor ha escrit pera lo teatro, y en vritat que no li faltan condicions pera dedicarse á ell, com ja ho demostrá en sa primera obra.

Una olla de cols reuneix bonas condicions; está escrita ab soltura, y conté abundancia de xistes de bon género que fan escoltar l' obra ab agrado. En quan als defectes, son susceptibles de arreglo, com es lo pecar de massa llarga, motivantho especialment alguna de las escenas entre 'ls dos criats y la calma ab que 's desarrolla l' acció.

Treballaren ab voluntat sortint ayrosos de son comés, la Sra. Coloma (si bé acentuá massa lo tipo), acertada la Srta. Vall, y especialment los Srs. L. Mercader, Poch, Anilom, F. Mercader y Pruna.

L' autor sigué cridat repetidas vegadas á l' escena en mitj dels aplausos de la concurrencia.—P.

Los segadors

▲ MON AMICH, LO JOVE POETA EN PERE ROCA Y JORDÁ

Lo sol daura los camps, y las espigas
moventse al xafagós bufet del vent
brunzeixen—y abessantse ab sas amigas
las hermosas rosellas—
s' abaixan y li fan acatament.

Ja 'ls segadors van comensant sa feyna
tan bon punt per Orient apunta 'l jorn;
barret de palla al cap, á la má l' eyna
y al sarrió, la botella,
la pedra d' esmolar, lo pá y el corn.

Y mentres van portant blat á las eras
los carros plens de garbas á vessar,
los aucellets, fent ells d' espigoleras,
lo gra qu' á n' el camp queda
comensan alegroys á espigolar.

Al cap de quinze jorns ó tres setmanas
la sega 's plega y 'ls ardits minyons,
els vegesséu llavors ballar sardanas
lluhint la barretina
que va saltant á sobre de sos fronts.

En sa pensa portant sempre á s' aymia,
y ab lo que treballant han afanyat,
s' entornan á sa casa ab alegría,
y allí viuen en mitj de poesia
oblidats del burgit de la ciutat.

JOSEPH MORATÓ GRAU.

Girona 2 Juny de 1892.

L' home del carrer

Lo senyor Feliu era un tender del carrer de 'n Cuch, y jo que 'l coneixia li deya «l' home del carrer».

La seva tenda era d' aquelles que fan perdre l' *oremus* als partidaris de la divisió d' ocupacions. En ella s' hi tallava carn, s' hi venia bacallá, quartos de gallina, tocino, verduras, fruyta, lluquets y mistos de teya (que allavors se consumían), betas y fils, agullas, terrissa, escombras y fregalls, ampollas y porrons, sabó, terra d' escudellas, arengadas, bessas y escayola, pinyons pelats, rosquillas, atmetllas torradas, redolins, soldats de plom y no sé quantas cosas mes; y no té res d' estrany que jo no ho sápigam, porque 'l mateix senyor Feliu no ho sabia. Una vegada 'm trobava á la tenda y va entrarhi una minyona dibent:

—¿Que te vidre volador, senyor Feliu? Perque 'l nen de casa va á la professó y la senyora vol posarnhi al cap.

—No ho sé, va contestarli ell, pero 'm penso que sí que 'n tinch.

Regirá un armari que hi havia en la rebotiga y al cap d' un rato va sortir ab lo que la minyona demanava.

Y com en aixó, li devia passar en molts altres cosas. ¡Si 'n venia tantas y tan variadas!

Era 'l senyor Feliu antic habitant del carrer y tothom lo coneixia y ell coneixia á tots los estadants des de la cantonada del carrer de Sant Pere mes Alt fins á la de Sant Pere mes Baix, no solsament porque tots li eran parroquians, sino porque com la tenda no 's tancava ni 'ls diumenjes, los propietaris que no vivían en la mateixa barriada, quan tenian algun pis per llogar en alguna casa del carrer, li deixavan las claus y ell informava del preu y de las condicions del pis, y de passada s' informava dels llogaters.

Molts diumenjes á la tarde, mentres al mitj de la tenda feya la barrotada ab lo manyá del devant y 'l drapayre del costat, tenia de deixar las cartas per aná á obrí algun dels pisos desocupats.

—Vosté es «l' home del carrer,» li deya jo un dia.

—Encara que se 'n burli, va contestarme. Fins li diré, continuá, cóm pensan en política la majoria dels estadants, porque molts se fan deixá 'l diari á la tenda, y aixís sé 'l qui es madú, 'l qui es carlí y 'l qui es progressista. De manera que quan venen eleccions ja sé á qui s' ha d' aná á trobá segons sigui 'l govern.

—Donchs digui que si vosté volgués sortí regidor...

—¡Cá! 'm va interrompre. May he pensat ser ni arcalde de barri. A mi 'm convé está bé ab tothom y no indisposarme ab ningú. ¿No veu que jo vench á tots? ¡Y aixó, que no 'n faig poch de servey al arcalde de barri quan té d' informarse d' algú! Perque jo, deduint per lo que cada hú 'm compra, si es rich ó si es pobre, sé de cada casa la vida y miracles per las minyonas que venen á comprá, que aquí la fan petá y 's diuhen l' una á l' altra lo que no 'm diuhen á mi directament.

—Es vritat que vosté deu coneixe á molts minyonas.

—Naturalment.

—Aixís, si may ne necessito cap, ja pensaré en vosté, senyor Feliu.

—Y que 'l serviré milló que no pas que sigués del carrer.

—¡Tant com aixó...!

—Li dich de vritat. Lo serviré milló, no sols per la confiansa que en vosté tinch, sino ademés porque ab vosté no hi tindré 'l doble mirament que ab los vehins haig de tenir.

—¿Cóm vol dir?

—Ja veurá. Ve una senyora del vehinat y m' encarrega una minyona bona, y jo tinch de servir-la per no perdre la parroquiana. En cambi 'm ve una minyona y 'm demana una bona casa, y jo tinch de servir-la per no perdre la compradora. En aquesta situació, ¿qué tinch de fer, pobre de mí? A la senyora, me li callo alguns defectes que pugui tenir la minyona (¡ey, mentres no siguin defectes de bulto!), y á la minyona li deixo de dir algun inconvenientet que tenen los amos que volen llogarla.

—Ja ho veig. Vosté té 'l seu negoci...

—Es clá. ¿No veu que jo visch de tothom? ¡Ah! y que ab axó del llogar minyonas, no 'n veig pocas de cosas! Perque las senyoras acostuman á dirme las condicions ab que las desitjan. Una que viu aquí més avallet, es casada ab un senyor molt més jove que ella, y sempre que m' encarrega minyona, 'm diu que *sobre tot* que sigui entrada en anys, porque axis son més *reposadas*. ¡Vaja, penso jo, la qui vol reposá es vosté! En aquella escala hi está una viudeta, que no entench com las minyonas no hi fan mort y vida; porque al demanármelas me diu que las deixarà sortir totas las festas y que cada vespre 'ls hi permetrá aná un parell d' horetas á veure al promés, porque ella (la viudeta) ja 's quedarà á casa *per si hi va algú*. Un senyó sol que está dalt del forner, m' encarrega en gran manera que la minyona fassi goig, porque es *escrupulos*, y li sembla que las que no son vistosas no son netas y no pot menjar de gust.

—Ja ho comprench, vaig fer jo per no sapiguer més historias; ab totas aquestas cosas, vosté sab qui deu, qui paga, qui enmatlleja, qui llenca, qui estalvia...

—Tot lo que vulgui. Sé qui surt, qui entra en cada casa, qui hi fa estadas llargas, qui no...

—Com li he dit: vosté es *l' home del carrer*, senyor Feliu.

CONRAT ROURE.

Devant d' una flor

Com la ignocenta donzella
que cegada de passió
cau presa en la xarxa impura
que li para ayment traydor,
perdent per sempre la joya
més preubada, qu' es l' honor,
á tu, flor, lo mon te llenca
quant has perdut ta hermosó.

M. SERRA CASTELLS

Nostres Corresponsals

Vilanova y Geltrú, 19 Juny de 1892.

Sr. Director de LO TEATRO REGIONAL.

Tenia pensat contestar extensament y com se mereix al Dr. Hall-ado, pero com á sos oïdos haurá arribat l'eco de las protestas que totas las personas sensatas li han dirigit pel desgraciat suelto referent al éxit del drama tràgich *Hydro-mel*, y arrepenitit estará d'ell, galan y prudent crech no ferho ja.

Podrá no agradarli al Dr. Hall-ado la primera obra del Sr. Ernest Soler, que tans elogis meresqué de la prensa de la capital; pero lo públich vilanoví la ha rebuda ab verdader entusiasme, com pot indicarli la concurrencia numerosa que á sas representacions ha concorregut, y las ressenyas del éxit en *El Pueblo*, *Diario Mercantil* y en lo mateix *Diario de Villanueva y Geltrú*, á quals imparcials periódichs se veu que considera de la imaginaria *claque* de que parla.

Consti que la obra del Sr. Soler ha merescut del públich vilanoví un éxit llegítim y espontáneo.

En lo teatro del vehí i oble de S. Pere de Ribas, lo diumenge próxim passat se posaren en escena las celebradas produccions *El puñal del godo*, *Acertar por carambola*, y *Pero...*, magnificament desempenyadas per los joves aficionats Srs. Armengol, Alborná, Durán, Esteve, Gofré, Marcer, Rafel y Vidal, varis dels quals revelan bonas disposicions per l'art escénich.

LO CORRESPONSAL.

Teatros locals

Lirich.—Després de un plat fort, es natural qu' en tot dinar ne vingui un altre de flux, sense cap de las salsas picants y demés aditaments que condimentan á aquell, diferencia de tot punt imprescindible pera poguer apreciar degudament un y altre menjar.

D' aquesta conformitat ha procedit la companyia Tubau al donarnos la comedia dramática (aixís l'anomena l'autor) *Maria Egipciaca*, després de *Las vendadoras*.

Y dich plat flux referintme á *Maria Egipciaca*, encare que siga una obra que molt més té de drama que de comedia, perque en tot cas es drama que no porta malicia, que s' escolta ab gust, sí; pero que deixa al espectador tant fresch, perque compren al moment que tot alló que li contan es pura ficció del autor.

Maria Egipciaca entra de plé en lo domini del romanticisme ab totas las qualitats, y tots los defectes que distingeixen á aqueixa escola: las passions violents qu' agitan als personatjes y lo inverossimil de certs efectes; romántich en tota la extensió de la paraula es l'amor que sent María, la protagonista, per Albert, qui després se casa ab un'altra dona de classe molt superior á la qu' ell perteneix; romántich es lo desenllás de l'obra en que María sacrifica son amor en recort á la seva mare y romántichs son molts altres

dels efectes que *Maria Egipciaca* conté y que no citém per no disposar d'espai suficient.

L'acció de l'obra's desrolla l'primer acte á Panamá y ls dos restants á Madrid, sent lo millor en nostre concepte l'segon que conté escenas interessants que l'públich sapigue apreciar. Los personatjes en general son poch sostinguts, lo d'Albert singularment qu' en lo tercer acte queda quasi relegat á últim terme. En cambi lo de *Roque* resulta molt ben dibuixat, seguint després en expressió y colorit lo de la protagonista.

Lo públich aplaudí al final dels tres actes, cridant al autor de l'obra que resulta ser D. Rafel Garcia Santisteban, qui's presenta á la escena després lo segon acte y al acabar la representació.

Los actors treballaren ab empenyo, distingintse la Sra. Tubau y los Srs. Vallés, Sánchez de Leon, Guerra y Peña.

Per avuy dissapte está anunciat l'estreno del drama de Sardou *Thermidor*, que segurament portará molta concurrencia á aqueix teatro.

Tivolí.—L'estreno de *Surcouf* que devia tenir lloch lo dissapte de la setmana passada, va aplessarse pera dimecres d'aquesta. Y com no'ns queda temps pera ocuparnos, ho deixém fins al número próxim.

Novetats.—Dimars va despedirse del públich la Estudiantina Pignatelli qu' ab éxit ha vingut tocant desde la setmana passada en aqueix teatro.

Las pessas musicals per ells executadas y que més aplausos han obtingut son: una sinfonia sobre motius del «Barbero de Sevilla,» «La Giralda,» la marcha de «Cadiz,» «El chaleco blanco,» «Fantasia morisca» y varis «Pot-pourris.»

Los simpátichs estudiants poden estar satisfets del éxit que ls hi ha dispensat lo nostre públich.

Y la vritat es que s'ho mereixían perque, vaja, per tocar la guitarra y la bandurria hi tenen la má trençada.

Dijous la companyia Mario devia estrenar la comedia de D. Joseph Echegaray *Sic vos non vobis ó la última limosna*. Esperém la setmana que vé pera consiguar l' éxit qu' hagi obtingut á Barcelona.

Eldorado.—Inútil es repetir que'l regnat de *El rey que rabió* contiúua fermament sostingut per los aplausos incessants del públich. La Sras. Segovia y Esplugas y los Srs. Bergés, Guerra, Gimeno, Colomer y demés intérpretes sostenen l'obra y per are no hi ha por que desdeixi.

Próximament estreno del sainete lirich *Las campanadas* qu' á Madrid s'ha representat ab molt éxit.

Calvo-Vico.—Dillun s'estrená la sarsuela *Grandes y chicos* qu' obtingué un éxit... ¡no s'alarmin! un éxit desgraciat.

En aquesta obra, qu' es original dels Srs. Granés y Jackson Veyan, música del mestre Rubio, hi surt molta canalla y va sucsehir lo qu' era d'esperar: lo públich va dir:

—Cosa de criaturas!

Y no'n va fer cas.

—Y després encare surt la empresa ab uns cartells en los que 's diu que l'obra ha obtingut un *exitazo colosal!!*

Aixó ja es el colmo...

Circo Ecuestre.—Val la pena d'anar á veure als gimnastas en miniatura los jermans Cañadas. Aquells diminuts artistes executan en lo trapeci treballs que artistes ja fets no igualan. Inútil dir que 'l públich los recompensa ab nutrits aplausos. Aixís mateix los obtenen los clowns Bib y Bob y los barristas Banola frères qu' han debutat últimament.

Están pròxims á debutar, si no ho han fet ja, las xilofonistas Celina y Eva Delgrierre.

Circo Español Modelo.—També en aquest circo hi treballan unas artistes dignes de ser vistas. Son aquestas las germanas Sansoni, que donan mostres de posehir una forsa colossal, tant que 'l nom que portan 'ls ve que ni pintat.

Dimecres debutá la célebre gimnasta Miss Zephora, ja aplaudida del nostre públich.

LABRUGERA.

Epígrama

En certa pasteleria
com á rahó molt cabal
li van demanar un ral
d' una pinya á 'n Pep Maria.
—Las deuben habé apujat,
va contestar, puig á voltas
á mi me 'n han donat moltes
y cap diner m' han costat.

A. PALLEJÁ.

Concerts de Euterpe

Tal com va anunciar-se, tingué lloch lo penúltim di-jous, dia 16, lo segon concert de la temporada.

Comensá ab la preciosa composició *El Cup*, que obtingué una execució acabadíssima. La sinfonia de la ópera *Rienzi*, deixá bastant que desitjar, especialment en los passatjes en que domina lo *metall*. L' alborada á veus solas *De bon mati* de Clavé, fou altra nota agradable de aquest concert per l' ajust ab que sigué cantada. La popular sardana de la ópera *Garin* obtingué igual éxit qu' en l' anterior audició. Y posá fi á la primera part l' himne *Fraternitat*, rebut ab lo mateix entusiasme de la temporada anterior.

Era ab interés esperada la segona part, per tenir lloch en ella l' estreno de dugas composicions.

Sigué la primera *Per Sant Isidro*, pessa descriptiva á coro y orquesta. Va obtenir éxit; pero aquest hauria sigut complet á tenir la composició un altre final y no aquells goigs que tant poch efecte produhiren. Se pogueu notar que 'l públich (per coneixer ja la lletra ab anticipació) estava poch ben disposat res-

pecte del coro qu' anava á estrenarse; y 'l públich tenia rahó, ja que está convensut de que la missió de la Societat Euterpe no es certament la de extendre preocupacions.

Y á fé qu' es ben sensible lo que dexém dit, tota vegada que la composició, y per axó si que felicitém de veras á son autor Sr. Vaqué, conté bellíssimas notas de sabor popular y passatges inspiradíssims. Ab un altre final la veuríam de repertori, mes tal com va darse á coneixer en sa primera audició, no farà pas carrera.

L' altre nou coro *L' Ivern*, sigué tant *fret* son éxit, que preveyém será retirat del programa.

Meresqueren los honors de la repetició la *Patrulla turca* y la introducció musical *Mascarones!!* de Goula (pare), á qui los aplausos del públich obligaren á dirigir-la ell mateix.

Terminá lo concert ab la animadíssima jota de Clavé *Las Galas del Cinca*.

Per ahir estava anunciat l' altre concert; per lo tant fins al pròxim número.

T. GRANER.

Influencia del brodat

Per si acás algú ha pensat
que 'l brodat no té valor,
li demano per favor
que m' escolti ab serietat.

Un soldat va á una minyona
y l' hi declara l' amor,
ella se 'l mira y ¡horror!
l' hi dona un «no» qu' esborrona;
aquella mateixa dona
lo veu cabo l' endemá,
y ja sent inclinacions;
ja es sarjento, hi torna á aná,
y te 'l sèu «sí» ¿per qué? es clá:
«pe 'l brodat de sos galons.»

Va un general passejant
vestit igual qu' un paísá,
passan militars y ¡cál!
ni tampoch cap cas d' ell fan.
Hi ha revista, y al instant,
sens faltarli punt ni coma,
tots los jefes y soldats
obeéixen sense fer brona...
Y aquell general ¿no es homa?
Sí, mes dú entorxats brodats.

Hi ha una noyeta salada
y bonica com un sol,
mes no obstant ningú la vol,
per mes que sigui agraciada.
A l' endemá molt planxada
va pel passeigs dantse tó,
mostrant baixos ni pintats,
y 'l jovent diu: «¡Visca 'l bó!»

¿No es la d'ahir? Sí, pero porta 'ls enagos brodats.

¿Que dos amants han renyit
y vol fer paus la part flaca?
dona á n' ell una petaca
brodada y ho ha conseguit.
¿Qu' es ell lo qui sent neguit
per arreglar la qüestió
y no pot calmar sos mals?
Donchs te prompte solueió;
dòna á n' ella un mocadó
brodat ab sas inicials.

Creyent deixar demostrat
que 'ls brodats tots fan miracles
deixéu cridi sense obstacles;
¡viscan las que fan brodat!

E. RIERA MATEU.

Societats recreativas

LA CATALANA.—Dissapte últim al vespre tingué lloch una escullida funció en la que se recitaren los bonichs monólechs *L'home de la dida* y *M caso* del distingit dibuixant Sr. Escaler.

Lo segon de dits monólechs sigué recitat per son autor, obtenint una ovació per son acertat treball.

ESQUERRA DEL ENSANCHE.—Dissapte últim tingué lloch en aquest local, un important concert á benefici del ex-cabo Girónés.

Lo extens programa sigué ben interpretat, distingintshi las Stas. Sans, Ferrer, Davalillo y los Srs. Maymí, Pontsetí, Maire, Martorell, González, Rius, Baratta, Canibell, Romeu, Torres, Cesar, Rocabrúna, Escarrá Socias, Viñas, Verdura, Carbonell y Soria.

CÍRCULO ULTRAMARINO.—Diumenge al vespre va dar funció teatral, en la que tingué lloch l'estreno de la pessa catalana *Una olla de cols*, de la que 'n parlém en lo lloch corresponent.

La concurrència sigué lluhida y numerosa.

J. XIMENO.

GAYARRE.—En l'última funció donada en aqueixa concorreguda Societat, se posaren en escena las produccions catalanas *Castor y Polux* y *Cura de Moro*, obtenintshi aplausos la Srta. Virgili y los Srs. Estradé, Guitert, Ortega, Orta, Canals, Piñeyro, Virgili J. Morfá y Costa, especialment aquest últim.

CÍRCOL MERCANTIL FAMILIAR.—Diumenge se posá en escena lo drama *Cercol de Foch*. Lo desempeñyo fou acertat per part dels aficionats que hi prengueren part, distingintse especialment l'encarregat del paper de *Ramon*, protagonista de la obra, que tingué moments verdaderament inspirats; lo paper de *Albert* també sigué ben interpretat, no obstant, l'actor n'hauria tret molt més partit sino s'hagués precipitat

tant en las tiradas de versos, que 's coneixía sabia de memoria. Lo final del tercer y primer acte molt bé, el del segon massa precipitat.

La desdítixa de la nit, fou l'exhibició d'un clown, de qual nom no volém recordarnos: tanta es la mala sombra que demostrá tenir en tots sos pesadíssims treballs.

R. OJEDA.

Doloras

[SARCASME!

I

Si cegada d'amor una donzella
es víctima ignocent d'un vil amant,
l'estigma mundanal cau sobre d'ella,
pero 'l vil seductor se fa més gran.

II

Busca amparo per tot; ningú l'abona:
las donzellas la mofan á desdít,
y al veurers despreciada per la *dona*
á l'home va á parar... sent son butxí.

COSAS DEL MON

I

Fes una obra del tot humanitaria,
que lliuri algún mortal de cruel desdítixa,
y 'l mon que lo pervers sempre pregona,
ni menys ne farà esment, per gran que sia.

II

Pro, comet inconscient per ta desgracia
una falta, la més inofensiva,
y al endemá veurás com se comenta
que no 't caldrá que 't cuydis... de fern' eridas.

PER UNA FLOR

I

Perque de lo teu pit vaig pendre un dia
una aromosa flor,
me vares increpar de tal manera
que finí nostre amor.

II

Pero avuy qu'altre ayment ab vil falsia
t'ha robat lo candor,
á aquest li dius plorant... y ell no t'escolta,
que 'l vols ab tot lo cor.

LOS AMICHS

En Rafel y l'Enrich, amichs molt íntims,
sent presa de cobdicia
un jorn als *prohibits* varen jugarse
los quartos que tenían.

En Rafel á l'Enrich quant duya á sobre
guanyá en pocas partidas,

y al veurel sense humor y... sense quartos
plegá 'l joch desseguida.

Se varen despedí: l' un plé de ràbia
y 'l guanyador de ditxa;
pro encara al endemà varen escriurers
dihentse «Car amich». ¡Quanta falsía!

IGNASI IGLESIAS.

CONCURS DE EPÍGRAMAS

(BASES PUBLICADAS EN LO NÚMERO 18)

Continuació de la llista dels plechs rebuts:

- N.º 14, de D. Simon Alsina y Clos.
N.º 15, » » Joseph Escachs y V.
N.º 16, » » Joan Costas.
N.º 17, » » Pere Blanch y Roig.
N.º 18, » » Rafel Comas.
N.º 19, » » Abelardo Coma.
N.º 20, » » Joan Fortuny y Güell.
N.º 21, » » Bonifaci Poch.

Segons la Base 3.ª, queda de temps pera l' envió de
plechs fins avans de la sortida del número pròxim.

Per la Redacció.
J. XIMENO.

Palpitacions

Disparantse mon cor com un rellotje,
adelanta, adelanta en lo seu curs;
y glatint cada dia més depressa,
aviat la séva hora haurá caygut.

¡Ay! quin mall es mon cor; bat nit y dia.
Quina enclusa mon pit, jo quin ferrer;
ja las fórsas traydorás m' abandonan
y no puch continuá 'l treball aquest.

¿Es la febre qui 'l mou, ó la nerviosa
corrent que li don palpitació...?
Res d' aixó, res d' aixó, ma dolsa aymia.
Donchs será...? Si; no ho dubtis, es l' amor.

No t' estranyi eixa máquina tant rodi
si per son fognista l' amor té,
si 'l combustible seu es ma sanch roja
qu' ab lo foch de tos ulls tota s' encen.

JOSEPH FALP Y PLANA.

Novas

Avuy regalém á nostres abonats las planas 71-72 y
73-74, del drama «L' Agulla».

En lo número de la setmana entrant, donarém lo

full de repartiment de personatjes y además lo prólech
que ha escrit expofés lo popular poeta D. Frederich
Soler.

++

En las darreras eleccions verificadas en lo «Centre
Catalá», resultá nombrada pera l' any 1892-1893, la
Comissió Executiva següent: President, D. Apeles Mes-
tres; Vis-presidents, D. Benvingut Cabot y D. Emili
Asencio; Secretaris, D. Joan Llobet y D. Joseph Micaló.

++

Obras rebudas:

D. Ernest Soler de las Casas ha tingut la galanteria
de enviarnos un exemplar de sa hermosa tragedia
Hydro-mel, estrenada ab brillant éxit en lo teatro
catalá de Romea y que recentment ha sigut donada á
la estampa.

També D. Frederich Soler nos ha entregat un exem-
plar de son aplaudit drama trágich *Barba-roja*, obra
que los aficionats que la vulgan trobarán en venda en
nostra Administració al preu de 2 pessetas.

**

D. Manel Rovira y Serra nos ha favorescut ab un
exemplar de la pessa *Vint duros per endevant*, estre-
nada fa poch en lo teatro catalá de Novetats.

**

Hem rebut l' últim número de la acreditada revista
La España Regional, corresponent al mes passat que
conté importants treballs jurídichs y literaris.

**

Igualment hem rebut lo *viatge pintoresch, estrambo-
tich, semi-científich y humoristich*: «*La ciutat d' en
Nyoca*,» original del Sr. Ayné Rabell. Preu 1 ral.

Forma un quadern de 32 planas de versos xispe-
jants, qual lectura proporciona un rato de bon humor.
La obreta va ilustrada ab numerosos dibuixos de R.
Lago.

Moltas gracias á tots.

++

Segons nos escriuhen de Reus, lo dia 12 del corrent
se representá en lo teatro Romea (Societat Valero) la
tragedia *Mar y cel*, en qual desempenyo foren molt
aplaudits los aficionats Sra. Salas y los Srs. Herrero,
Vila, Guiot, Abelló, Pamies y Borrás. Finalisá la fun-
ció ab la pessa *Cura de moro*, representada per los
Srs. Trillas, Marcó, Blanchart y Sentís.

++

Nostre amich, lo distingit escriptor Sr. Guasch Tom-
bas, ha tingut la desgracia de perdre á sa filla Treseta.
Acompanyém á nostre amich y á sa familia en lo just
dolor que 'ls ha ocasionat tant sensible pérdua.

Enigmas

XARADA

Un que viu á casa un *tot*
y que 's diu *segona y prima*
va escriure una *prima dos*

à la tres dos à qui estima,
 després de haverli dit molt
 si casarse ab ell volia;
 la tres dos qu' es aixerida
 y també de génit fort,
 va respondrer ab un prima
 que me 'l va deixá mitj mort;
 sols va dir que ho lograria
 si arribava á ser un tot.

A. PALLEJÁ.

TERS DE SÍLABAS

· · · · ·
 · · · · ·
 · · · · ·

Vertical y horizontal: 1.ª ratlla, nom de dona; 2.ª,
 prenda de vestir; 3.ª, nom de dona.

PERET DELS VENTALLS.

TARGETA

LLEÓ PRATS DALMÁ.

RODA.

Combinar lo títol de un drama catalá.

UN TONTO ESPAIVLAT.

GEROGLÍFICH

× :
 : : B R
 I I
 :
 T O R

RUFETIS.

(Las soluciones en lo próximo número).

AVIS

Tots quants presentin en nostra Administració,
 Unió, 2, las solucions de tots los Enigmas de aquest
 número, tindrán obció al premi consistent en un globo
 aerostátich de 1'75 metros d' alsada, pera lo qual s'
 estableixen las següents condicions: S' admeterán las
 solucions desde la sortida del número fins á las cinch
 de la tarde del dilluns. Cada plech contenint ditas so-
 lucions se li darà lo número d' ordre de sa presenta-
 ció. A las set de la tarde del dit dilluns se verificará

un sorteig y lo plech qual número resulti premiat,
 aquell haurá obtingut lo premi.

Poden los interessats que ho desitjin assistir al
 sorteig.

Creyém aixís haver vensut las dificultats que la pre-
 sentació de plechs podia ocasionar.

Solucions als Enigmas insertats en lo número 20.

Xarada.—CARAMBOLAS.

Intrínquilis.—SOPERAS.

Logogrifo.—MARCONI.

Geroglífich.—SIS MESOS ES MITX ANY.

Varen presentarse 25 plechs ab las solucions, baix
 l' ordre següent:

4, Joseph Orta.—2, J. Campins.—3, Germán Bell-
 ver.—4, E. Olivé.—5, M. Gaspar.—6, Trinitari Costa.
 —7, Esteve Posiello.—8, Perramon.—9, Joseph Es-
 cachs y V.—10, Joan Castellvell.—11, Francisco Cor-
 bella y Vilas.—12, E. Riera Mateu.—13, Tres rasca
 tripas.—14, Joseph Mª Borcé.—15, W. Marin.—16,
 Claudi Mas.—17, M. C. R.—18, Juli Torres.—19, Abe-
 lardo Coma.—20, Joan Sentís.—21, Joan Costas.—22,
 Antón Ollé.—23, Joseph Vila.—24, Felix.—25, V. Tes-
 rub.

Ha correspost, per lo tant, lo premi al primer de dits
 senyors, qui pot passar á recullirlo á l' Administració.

Com pot véurer mes amunt, han sigut variadas las
 condicions pera la adquisició de premi.

Correspondencia

J. F. Reus; rebrá carta.

Emili Llavayol; lo ters de silabas.—V. Jaumot Magrinyá; ja 'l
 veurá.—Joan Costas; aprofitaré alguns enigmas.—Fornet:
 procuri fer la farina blana en altre treball y podré servirlo.—
 Victor Ferrer B.; practiquis més que aquest no va —Un tonto es-
 pavilat; serveix algo.—Celesti Torrents; algun Suspir.—E. Riera
 Mateu; las dos últimas no.—A. Palleja; massa extens.—A. N.
 Ton; no van.—C. F. Seguí; no está bé.—Rufetis; será servit—
 Francesch Torres; mil gracias per l' atenció.—Salvador Bonavia;
 si senyor, no van prou bé —Joseph Orta; veurém.—Joseph Falp
 y Plana; aquest últim no va, ja ho veurá.—Abelardo Coma; no
 'ns agrada prou.—Joan Arbós Aleu; anirá alguna.—Trinitari Cos-
 ta; la idea es bona, procuraré aprofitarla.—Noy Ros; acceptat.

La Catalana.—Imp. de J. Puigventós, Dormitori de St. Francesch, 5.

INTERESSANT

Portém publicadas 84 planas del drama L' AGULLA que repartím á nostres abonats en
 forma de folletí.

A tots los nous subscriptors que desitjin tenir tota la obra, los hi regalarém tots los fulls
 sortits mediant lo pago de 2 pessetas, ab lo qual quedarán suscrits á LO TEATRO REGIONAL des
 de primer de Juliol fins á 30 de Desembre prop vinent.

Los subscriptors de fora Barcelona, deurán abonar 3 pessetas. Hem renovat los tiratjes
 dels fulls agotats y podém servir tots los pedidos que vingan.

Los fulls atrassats sueltos, los servirem al preu de 0'15 de pesseta cada un.

Administració, Unió, 2, depósit del paper de fumar PLANAS.